

การพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา

ปีการศึกษา 2563

นายศักดิ์ดา กมลคุรุสกุล
ผู้อำนวยการโรงเรียน

โรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑

โรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยาได้ตระหนักถึงปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 จึงได้จัดทำ “โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา” ขึ้น เพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายรัฐบาลและสนองกลยุทธ์ สพฐ. กลยุทธ์ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อ พัฒนา ทักษะ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนโรงเรียน โพนสว่างนาจิววิทยามี ทักษะกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา

วิธีดำเนินการโครงการ

1. เสนอโครงการ
2. ประชุมชี้แจง
3. ดำเนินการตามขั้นตอน
4. ประเมินผลโครงการ
5. สรุป รายงานผล

สรุปผลการดำเนินโครงการ

จากการจัดทำโครงการ พบว่า นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยา มีทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา นอกจากนี้นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยา ได้ตระหนักถึงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 และวิธีการป้องกัน เพื่อให้ให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

โรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยา
112 หมู่ 7 ต.นามะเขือ อ.ปลาปาก จ.นครพนม
www.psnschool.ac.th

โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้
ภายใต้สถานการณ์ Covid-๑๙
โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

โรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา
ระยะเวลาดำเนินงาน/โครงการ	กรกฎาคม - กันยายน 2563
ผู้รับผิดชอบงาน	นางสาวชนิดา สีกาลัง ครูผู้ช่วย โรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยา
สนองยุทธศาสตร์ สพฐ.	ยุทธศาสตร์ที่ 1

บทคัดย่อ

โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ปีการศึกษา 2563 จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยามีทักษะกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา นอกจากนี้ นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยาได้ตระหนักถึงการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 และวิธีการป้องกัน เพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

กลุ่มเป้าหมายและประชากรที่เข้าร่วมโครงการครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยาทุกคนร่วมโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้ สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ที่ผู้จัดทำโครงการสร้างขึ้นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ 10 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่ง ออกเป็น 5 ระดับ

การศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยาที่มี ต่อโครงการโรงเรียนปลอดภัย จำนวน 69 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่าพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ที่พึงพอใจ มากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่อง การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

กิตติกรรมประกาศ

โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยา ปีการศึกษา 2563 สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความสนับสนุนและช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่งจาก นายศักดิ์ดา กมลครุสกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยาและคณะครูโรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยาที่ได้ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการจัดทำโครงการและการดำเนินโครงการ ผู้จัดทำโครงการขอกราบขอบพระคุณที่ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนโครงการฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้จัดทำโครงการจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณเจ้าของผลงานที่ใช้ในการอ้างอิง ประชากรทุกคนที่สละเวลาในการกรอกแบบสอบถามทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ในการจัดทำโครงการฉบับ หากขาดตกบกพร่องประการใดที่เกิดขึ้นในการจัดทำโครงการฉบับนี้ ผู้จัดทำขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ชนิดา สีกาลัง

ครูผู้ช่วย โรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
เป้าหมาย	1
กลุ่มเป้าหมาย	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้อง	3
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
บทความที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 วิธีดำเนินการโครงการประชากร	8
ประชากร	8
วิธีดำเนินการโครงการ	8
การเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน	8
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	9
ระยะเวลาดำเนินการ	10
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	11
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	11
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	11
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	13
วัตถุประสงค์ของโครงการ	13
เป้าหมาย	13
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	13
ประชากร	13
วิธีดำเนินการโครงการ	14
การเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน	14
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	14

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
สรุปผล	14
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ	14
ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการครั้งต่อไป	14
บรรณานุกรม	16
ภาคผนวก	17
ภาคผนวก ก แบบบันทึกข้อความเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ	18
ภาคผนวก ข แบบคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา	20
ภาคผนวก ค โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยา	24
ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยา	28
ภาคผนวก จ แบบบันทึกข้อความเสนอรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะ กระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา	30
ภาคผนวก ฉ แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยา	32
ภาคผนวก ช ประมวลภาพกิจกรรมโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้ สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยา	41

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	ตาราง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา	11

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เชื้อไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีนปลายปีที่แล้วจนถึงปัจจุบัน UNESCO รายงานว่ารัฐบาล 191 ประเทศทั่วโลก ประกาศปิดสถานศึกษาทั่วประเทศ มีผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน (มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมด) สำหรับประเทศไทยสถานการณ์การระบาดเกิดขึ้นในช่วงสถานศึกษาชั้นพื้นฐานปิดภาคเรียน โดยในช่วงต้นเดือนเมษายน คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เลื่อนวันเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 ไปเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ไทยจึงมีโอกาสมอบทบทวนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาด พร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป

ด้วยสภาพสังคมที่เป็นอยู่ทำให้ผัสสะของนักเรียนถูกรุมเร้าด้วยสภาพแวดล้อมด้านลบตลอดเวลา จิตวิญญาณของพวกเขาจึงถูกกดทับบีบคั้น จากการศึกษาวรรณกรรมของ วิเชียร ไชยบัง (2558) พบว่า นวัตกรรมจิตศึกษา สามารถเตรียมนักเรียนให้สงบ ผ่อนคลายให้อยู่ในภาวะคลื่นสมองต่ำ และให้กลับมารู้เนื้อรู้ตัวก่อนเรียนทุกวัน นักเรียนก็จะสงบได้ง่ายขึ้น จิตใจที่สงบก็จะนำมาซึ่งการรับฟังกันอย่างลึกซึ้ง เกิดการใคร่ครวญได้บ่อยขึ้น รับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นได้ไว สามารถรับรู้และเชื่อมโยงตนเองกับคนอื่นหรือสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นจนเห็นคุณค่าของสรรพสิ่ง ความสงบและการใคร่ครวญ ยังสร้างการน้อมนำสิ่งที่ตั้งถามเข้าไปสู่จิตใต้สำนึกซึ่งการใช้กระบวนการจิตศึกษาถือเป็นการพัฒนาปัญญาภายใน

ดังนั้น โรงเรียนโพสนางานจิววิทยาจึงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำ “โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา” ขึ้นเพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายรัฐบาลและสนองกลยุทธ์ สพฐ. กลยุทธ์ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

1.3 เป้าหมาย

นักเรียนโรงเรียนโพสนางานจิววิทยาได้พัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ร้อยละ 100

1.4 กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยา จำนวน 269 คน

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยามีทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำโครงการในครั้งนี้คณะผู้จัดทำได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการและผลงานโครงการที่เกี่ยวข้อง โดยผู้จัดทำแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ดังนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

2.1.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545

2.1.3 จิตศึกษา

2.1.3.1 ความหมายของจิตศึกษา

2.1.3.2 จิตศึกษากับการพัฒนาปัญญาภายในโรงเรียน

2.2 บทความที่เกี่ยวข้อง

ดังรายละเอียดแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยาเสพติด และความรุนแรง

2.1.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.

2545

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 จิตศึกษา

2.1.3.1 ความหมายของจิตศึกษา

จิตศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาปัญญาภายในหรือความฉลาดด้านใน หมายถึงการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ (Spiritual Quotient: SQ) และความฉลาดด้านอารมณ์ (Emotional Quotient: EQ) เพื่อทำให้เกิดความรู้เท่าทันต่ออารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น แยกแยะสาเหตุ และเข้าถึงความจริง ทำให้เกิดการเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับโลกและผู้อื่นจากด้านในเกิดความสุข ปัญญา และความรักอันไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง

กระบวนการของจิตศึกษากับการพัฒนาโรงเรียนสุขภาวะ

1. ระดับกิจกรรม ในโรงเรียนอาจจัดช่วงเวลาเพื่อทำกิจกรรมจิตศึกษา ในช่วงเช้าหลังเข้าแถวเคารพธงชาติ ของทุกวัน ประมาณ 20 นาที ก่อนการจัดกระบวนการเรียนการสอนวิชาอื่นทุกวัน

1.1 กิจกรรมเสริมสร้างพลังสงบ เป้าหมายเพื่อให้เกิดความสงบภายในและการผ่อนคลาย

1.2 กิจกรรมฝึกสติ เป้าหมายเพื่อให้เด็กได้มีความชำนาญในการกลับมารู้ตัวได้เสมอๆ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เด็กรู้เท่าทันอารมณ์และการกระทำที่กำลังเกิดขึ้นในแต่ละขณะเพื่อจะได้รู้ว่าควรหยุดหรือดำเนินกิจกรรมนั้นต่อ

1.3 กิจกรรมฝึกสมาธิหรือการจดจ่อ เป้าหมายเพื่อให้เด็กมีความสามารถในการคงสมาธิได้ยาวนาน เพื่อกำกับความเพียรทั้งการเรียนรู้อะไรและการทำงานให้สัมฤทธิ์ผล

2. การใช้จิตวิทยาเชิงบวก เป็นศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ให้มีความสุข โดยมีพื้นฐานมาจากการพัฒนาตนเอง เป็นคนดี และมองโลกในแง่ดี ในโรงเรียนสุขภาวะ คุณครูใช้จิตวิทยาเชิงบวกเพื่อสร้างแบบอย่างด้วยการไม่เปรียบเทียบชิงดีชิงเด่นหรือตีค่า ในสิ่งที่นักเรียนเป็นหรือนักเรียนทำ ลดค่าการตัดสินผู้เรียนด้วยด้านลบ

3. การสร้างความเป็นชุมชนและวิถีการใช้จิตศึกษาในระดับนี้ เป็นการปฏิบัติร่วมกันของคนในชุมชนอย่างกลมกลืน ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร เกิดความตระหนักกับบุคคลทุกระดับ จิตศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนและตนเองในสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย สร้างความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีของครู สร้างสัมพันธ์ภาพของคนในชุมชนการปฏิบัติในวิถีโรงเรียน

2.1.3.2 จิตศึกษากับการพัฒนาปัญญาภายในโรงเรียน

จิตตปัญญาศึกษา เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักการของจิตตปัญญาศึกษา เข้ามา มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการศึกษา ที่ส่งเสริมให้ครูมีคุณภาพจากภายในคือ จิตใจ ปลุกฝังสิ่งดีงาม อย่างลุ่มลึกลงภายในจิตใจแล้วจะค่อย ๆ เกิดการปรับความคิด และเปลี่ยนจิตใจของตนเอง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงผู้อื่นในระดับสังคมต่อไป หากพิจารณาใคร่ครวญให้ดี จะพบว่า เราในฐานะครู อาจมีอะไรขาดหายไปบางอย่าง ดังนั้นสิ่งที่ตอบโจทย์การปรับเปลี่ยนพื้นฐานทางด้านความคิดและจิตใจ ต้องหาเหตุปัจจัยที่ทำให้ตนเองนั้นเห็นความสำคัญเสียก่อน เพื่อยกระดับความคิด ใคร่ครวญตนเอง ตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าของการส่งเสริม

เพื่อยกระดับตนเอง ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงผู้อื่นได้อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนจะทำให้ครูตระหนักถึงความรัก และความเมตตา เพื่อเกิดการหล่อหลอมความดี บนพื้นฐานของความจริง และความงาม เพื่อให้เป็นไปตามพื้นฐานทั้งสามภาค คือ ภาคความรู้ ภาควิชาชีพ และภาคจิตวิญญาณ โดยคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนที่บ่งบอก ว่าผู้เรียนได้เกิดการพัฒนา เราอาจสังเกตได้จากแนวทางการปฏิบัติตามกระบวนการดังต่อไปนี้

1. การรู้ตัว มีสติ ผู้เรียนสามารถกลับมารู้ตัวเองได้ด้วยตัวเองอยู่เสมอ รู้เท่าทันความคิด อารมณ์เพื่อให้รู้ว่าต้องหยุดหรือไปต่อกับสิ่งที่กำลังเป็นอยู่ เมื่อมีภาวะรู้ตัว ก็จะสามารถจัดการกับอารมณ์ตนเองได้รวดเร็วเช่นกัน บรรยากาศเพื่อการกลมเกลียวให้เกิดภาวะรู้ตัว หรือกิจกรรมที่ฝึกฝนสติ ต้องไม่ฝืนกับธรรมชาติของเด็ก ๆ แต่ละวัยด้วยการมีสัมมาสมาธิ สามารถตั้งใจมั่น จดจ่อเพื่อกำกับให้การเรียนรู้ของตน หรือการทำภาระงานของตนเองให้สำเร็จลุล่วงได้ทั้งมีความอดทนทั้งร่างกายและจิตใจ
  2. การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตัวเอง คือ รู้ตัว และกลับมาอยู่กับการใคร่ครวญตัวเองได้เสมอ
  3. การเห็นคุณค่าในตนเอง ตนอื่น และสิ่งต่าง ๆ เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมายและความหมายซึ่งการเห็นคุณค่าก็จะนำมาสู่การเคารพสิ่งนั้น
  4. การอยู่ด้วยกันอย่างภราดรภาพ ยอมรับในความแตกต่าง เคารพและให้เกียรติกัน การมีวินัยมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม อยู่อย่างพอดีและพอใจง่าย
  5. การเห็นความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างตนเองกับสิ่งต่าง ๆ นอบน้อมต่อสรรพสิ่งทุกอย่าง
  6. การมีความรักความเมตตา ต่อทุกสิ่งจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เป็นกระบวนการทัศน์ของ “จิตศึกษา” อันประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการคือ ความเป็นชุมชน จิตวิทยาเชิงบวก และกิจกรรมซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกฝน ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของจิตศึกษา คือ การเน้นชี้ถูกและการเป็นแบบอย่าง อาจกล่าวได้ว่า การใช้จิตวิทยาเชิงบวกเป็นกรอบความคิด ความศรัทธาในความดีงามของมนุษย์ และบ่มเพาะผู้เรียนให้มีคุณค่าที่ดีงาม ซึ่งมีอยู่แล้วให้งอกงามยิ่งขึ้น โดยปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน
- จิตศึกษา เป็นนวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาภายใน ปัญญาภายใน ในที่นี้หมายถึง ความเข้าใจต่อตนเอง ต่อชีวิต ต่อโลกและจักรวาล การอยู่อย่างมีเจตจำนงอย่างมีความหมาย ทั้งต่อตนเองและสรรพสิ่ง เป็นทั้งความฉลาดทางจิตวิญญาณ และความฉลาดทางด้านอารมณ์ เมื่อนำมาใช้กับผู้เรียนด้วย กระบวนการและวิธีการจิตศึกษาจะเป็นการค่อย ๆ สร้างคุณลักษณะของปัญญาภายในมากขึ้น ผู้เรียนจะฝึกคิดเรื่องที่เป็นนามธรรม ความงาม ความดี ความจริง มิติทางวัฒนธรรม และมิติจิตวิญญาณไปสู่การมีความรักอย่างไพศาลทั้งต่อเพื่อนมนุษย์และต่อสรรพสิ่ง มีอิสระหลุดพ้นจากการบีบคั้น หรือครอบครองทางจิตวิญญาณและทางปัญญา จนมีความสุขอันประณีต

กรณีตัวอย่าง การใช้กิจกรรม “จิตศึกษา” โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา

1. กิจกรรมที่มุ่งสร้างพลังสงบ คือ การให้เกิดความสงบภายในและการผ่อนคลาย เช่น ขณะทำกิจกรรมก็เปิดเสียงดนตรี การทำโยคะ เพื่อรู้ทันลมหายใจเข้าออก มีสติ รู้ตัวทั่วพร้อม การนวดตัวเองและการนวดกันและกัน เพื่อส่งความรู้สึกดีต่อกัน กิจกรรมที่มุ่งเสริมให้เกิดสติ เพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการกลับมารู้ตัวได้เสมอๆ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนได้รู้เท่าทันอารมณ์ และการกระทำที่กำลังเกิดขึ้นในแต่ละขณะ เพื่อจะรู้ว่าควรหยุด หรือดำเนินกิจกรรมนั้นต่อ ตัวอย่างกิจกรรม เช่น การรู้ตัวอยู่กับลมหายใจเข้าออก การเดินตามรอยเท้า เป็นต้น
  2. กิจกรรมที่มุ่งให้เห็นความเชื่อมโยง เห็นคุณค่าของตัวเอง คนอื่นหรือสิ่งอื่น ตัวอย่าง กิจกรรม เช่น การสนทนากับต้นไม้ การเล่าข่าว การค้นหาคุณค่าจากสิ่งที่ไร้ค่า การขอบคุณสิ่งต่าง ๆ การค้นหาต้นกำเนิดของเรา และสิ่งต่าง ๆ การพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงและความเสื่อมของตัวเองและสิ่งต่าง ๆ
  3. กิจกรรมที่มุ่งให้เกิดการบ่มเพาะจิตสำนึกดีงาม นิทาน เรื่องเล่าเพื่อการใคร่ครวญ การใช้คำที่ให้พลังด้านบวก การเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้อื่น การเดินทางไกล การอยู่ตามลำพังกับธรรมชาติ
  4. กิจกรรมที่มุ่งบ่มเพาะพลังความรักความเมตตา เช่น การไหว้กันและกัน การกอด การขอบคุณกันและกัน ขอขอบคุณสิ่งต่าง ๆ การยกย่องชื่นชมความดีงามของคนอื่น ๆ การร่วมกันชื่นชมศิลปะ
- สรุปได้ว่า ทุกกิจกรรมล้วนมีความสำคัญในการกำกับสติ เพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการกลับมารู้ตัวได้เสมอ ๆ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เด็กได้รู้เท่าทันอารมณ์ และการกระทำที่กำลังเกิดขึ้นในแต่ละขณะ เพื่อจะรู้ว่าควรหยุดหรือควรดำเนินกิจกรรมนั้นต่อไป

2.2 บทความที่เกี่ยวข้อง

สิริรัตน์ นาคน (2559) ได้เขียนบทความ “จิตศึกษา...เพื่อยกระดับจิตวิญญาณครู” “เมื่อครูใช้กระบวนการจิตศึกษาเพื่อขัดเกลาเด็ก ในขณะที่เดียวกันนั้นครูได้ขัดเกลาตนเองไปด้วย “จิตศึกษา” จึงกลายเป็นส่วนสำคัญของโรงเรียนในการพัฒนาครู เพื่อยกระดับจิตวิญญาณของครูให้มี “หัวใจของความเป็นครู” อย่างแท้จริง”

อรชума มีวงศ์อุโฆษ (2557) ได้เขียนบทความ “จิตศึกษา” สู่ความงอกงามทางการเรียนรู้ หนึ่งในสาเหตุที่ทำให้เด็กไทยมีผลการเรียนถดถอย เป็นเพราะความไม่พร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจตั้งแต่ก่อนเข้าชั้นเรียน ครูวิเชียร ไชยบัง ผู้อำนวยการโรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา จ.บุรีรัมย์ มองเห็นปัญหาจึงคิดพัฒนา ระบบจิตศึกษา และทำการบุกเบิกกับนักเรียนของตนจนประสบความสำเร็จ ต่อยอดเป็นการฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ระบบจิตศึกษาไปสู่ครูทั่วประเทศ จนเป็นที่ยอมรับและใช้งานมากกว่าร้อยโรงเรียน

กัมพล เจริญรักษ์ (2555) “จิตศึกษากับการพัฒนาปัญญาภายในโรงเรียน” บทนำ เป้าหมายที่แท้ของการศึกษา คือ การเปลี่ยนผู้เรียนจากผู้ไม่รู้สู่ผู้รู้และผู้เป็น ที่เห็นได้จากการมีวิธี คิด จิตสำนึกที่เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตอนที่ยังโม้ไม่รู้และเกิดพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม แต่ก็ เป็นที่น่าเสียดายว่าการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นสร้างผู้เรียนให้เป็นเพียงผู้จำ ล้วนเป็นเพียงการ จำเพื่อไปสอบ สร้างให้ผู้เรียนมีสภาพเป็นตำราที่เดินได้ โดยไม่ได้นำเอากระบวนการ “การเปลี่ยนคน สร้างสรรค์สังคม” มาเป็น

เป้าหมายสำคัญของการศึกษา คำถามที่เกิดตามมา คือ หาก การศึกษาที่เป็นอยู่พาเราไปสู่ทางออกของ ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ไม่ได้ หน้าที่กลับยิ่งสร้างปัญหา ใหม่เพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ เพราะวิถีของการศึกษาใน ยุคปัจจุบันเป็นการศึกษาที่สร้างให้คิดแบบแยกส่วน หล่อหลอมให้คนมีจิตสำนึกการแข่งขัน และยึดเอา ตนเอง หรือหมู่พวกของตนเป็นศูนย์กลาง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการโครงการ

การดำเนินการโครงการ “พัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา” มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โดยการจัดทำโครงการในครั้งนี้ คณะผู้จัดทำดำเนินการโครงการ ดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 วิธีดำเนินการโครงการ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 ระยะเวลาดำเนินการ

3.1 ประชากร

ประชากรที่เข้าร่วมโครงการครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยา ทุกคนร่วมโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 291 คน

3.2 วิธีดำเนินการโครงการ

- 3.3.1 เสนอโครงการ/กิจกรรม ขออนุมัติดำเนินการ
- 3.3.2 ประชุมชี้แจงคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ
- 3.3.3 ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
- 3.3.4 ประเมินผลโครงการ
- 3.3.5 สรุป รายงานผลการดำเนินงาน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ครั้งนี้ คณะผู้จัดทำเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.3.1 จัดทำโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา
- 3.3.2 เสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุมัติโครงการ
- 3.3.3 ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนด

3.3.4 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

3.3.5 แบบสอบถามที่ผู้จัดทำโครงการสร้างขึ้นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ 10 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนนมี ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การแปลความหมายของความพึงพอใจโดยใช้ค่าเฉลี่ยซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2550: 132)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้จัดทำโครงการได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 หาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

โดยที่ $\bar{x}$	คือ	ค่าเฉลี่ย
$\sum x$	คือ	ผลบวกของข้อมูลทุกค่า
N	คือ	จำนวนนักเรียน

3.4.2 หาค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N} - (\bar{x})^2}$$

โดยที่ $\bar{x}$	คือ	ค่าเฉลี่ย
------------------	-----	-----------

S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N คือ จำนวนนักเรียน

3.5 ระยะเวลาดำเนินการ

ที่	กิจกรรม / รายละเอียดการดำเนินงาน	ระยะเวลาปฏิบัติ
1	เสนอโครงการ/กิจกรรม ขออนุมัติดำเนินการ	1 กรกฎาคม 63
2	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ	2 กรกฎาคม 63
3	ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้	3 กรกฎาคม 63
4	ประเมินผลโครงการ	1-2 กันยายน 63
5	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน	3-4 กันยายน 63

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้จัดทำได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับการนำเสนอ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดการเข้าใจในการแปลความหมายและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ถูกต้อง คณะผู้จัดทำได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนและบุคลากรที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ที่ผู้จัดทำโครงการสร้างขึ้นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ 10 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนโพสวงนาจิววิทยา จำนวน 68 คน ได้ทำการกรอกแบบสำรวจ ปรากฏผลดังตารางดังต่อไปนี้ ตาราง ความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

ประเด็นในการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมจิตศึกษา	4.93	0.26	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสถานที่	4.97	0.17	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของระยะเวลา	4.97	0.17	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	4.97	0.17	มากที่สุด
5. การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	5.00	0	มากที่สุด
6. ความประทับใจในการจัดกิจกรรม	4.99	0.12	มากที่สุด
7. กิจกรรมมีความหลากหลาย	4.90	0.31	มากที่สุด
8. ความเหมาะสมของกิจกรรม	4.94	0.24	มากที่สุด
9. ความสนุกสนานที่ได้จากการจัดกิจกรรม	4.96	0.21	มากที่สุด
10. ต้องการให้จัดกิจกรรมเช่นนี้อีก	4.97	0.17	มากที่สุด
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.96	0.18	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษาครั้งนี้ พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ที่พึงพอใจมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในเรื่อง การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การจัดทำโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ครั้งนี้ นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยามีทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนและผลการศึกษาสรุปได้ตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 5.2 เป้าหมาย
- 5.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- 5.4 ประชากร
- 5.5 วิธีดำเนินการโครงการ
- 5.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจ
- 5.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 5.8 สรุปผล
- 5.9 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ
- 5.10 ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการครั้งต่อไป

5.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

5.2 เป้าหมาย

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยาได้พัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ร้อยละ 100

5.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยามีทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

5.4 ประชากร

ประชากรที่เข้าร่วมโครงการครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยาทุกคนร่วมโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 291 คน

5.5 วิธีดำเนินการโครงการ

- 5.5.1 เสนอโครงการ/กิจกรรม ขออนุมัติดำเนินการ
- 5.5.2 ประชุมชี้แจงคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ
- 5.5.3 ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
- 5.5.4 ประเมินผลโครงการ
- 5.5.5 สรุป รายงานผลการดำเนินงาน

5.6 การเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ครั้งนี้ คณะผู้จัดทำเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

- 5.6.1 จัดทำโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา
- 5.6.2 เสนอผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุมัติโครงการ
- 5.6.3 ดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนด
- 5.6.4 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา
- 5.6.5 แบบสอบถามที่ผู้จัดทำโครงการสร้างขึ้นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ 10 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

5.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้จัดทำโครงการได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 5.7.1 หาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา
- 5.7.2 หาค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล

5.8 สรุปผล

จากการจัดทำโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา ผลที่ได้รับ พบว่านักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยามีทักษะกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรมจิตศึกษา นอกจากนี้นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยาได้ตระหนักถึงการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 และวิธีการป้องกัน เพื่อให้นักเรียนได้นำ ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

การศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยาที่มีต่อโครงการโรงเรียนปลอดขยะ จำนวน 69 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ที่พึงพอใจมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

5.9 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

ในการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ในครั้งนี้ไม่พบปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น

5.10 ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการครั้งต่อไป

ควรรนำโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา เผยแพร่ไปยังชาวบ้านหรือคนในชุมชนเพื่อที่คนในชุมชนจะได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในพัฒนาตนเองและบุตรหลานต่อไป

บรรณานุกรม

- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช. (2551) [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: www.cvk.ac.th
[4 กรกฎาคม 2563]
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. [ออนไลน์]
เข้าถึงได้จาก: www.bic.moe.go.th [4 กรกฎาคม 2563]
- มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา. (2560) “ความหมายของจิตศึกษา.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<http://www.ires.or.th>[4 กรกฎาคม 2563]
- สิริรัตน์ นาคิน. (2559) “จิตศึกษากับการพัฒนาปัญญาภายในโรงเรียน.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<http://apps.qlf.or.th> [4 กรกฎาคม 2563]
- อรชума มีวงศ์อุโฆษ. (2557) ““จิตศึกษา” สู่ความงอกงามทางการเรียนรู้.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<https://www.trueplookpanya.com> [6 กรกฎาคม 2563]
- กัมพล เจริญรักษ์. (2555) “จิตศึกษากับการพัฒนาปัญญาภายในโรงเรียน.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก
<https://www.ubu.ac.th> [6 กรกฎาคม 2563]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกข้อความเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนโพนสวางนางิ้ววิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต ๑
ที่ พิเศษ/๒๕๖๓ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนสวางนางิ้ววิทยา

อ้างถึง หนังสือ ด่วนที่สุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต ๑ ที่ ศธ ๐๔๐๖๐/
๑๘๔๕ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-๑๙ โดยใช้นวัตกรรม
จิตศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ข้าพเจ้านางสาวชนิตา สีกาลัง ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนโพนสวางนางิ้ววิทยา
ได้รับมอบหมายหน้าที่ให้จัดทำนวัตกรรมการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ Covid-๑๙ นั้น บัดนี้ ข้าพเจ้า
ได้จัดทำ “โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-๑๙ โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา”
ขึ้นมาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

ลงชื่อ

(นางสาวชนิตา สีกาลัง)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนโพนสวางนางิ้ววิทยา

ความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....

ลงชื่อ

(นายศักดา กมลครุสกุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนสวางนางิ้ววิทยา

ภาคผนวก ข

แบบคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19
โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนาจีวิทยา

คำสั่งโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา

ที่ 32 / 2563

เรื่อง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการโรงเรียนปลอดขยะ

ด้วยโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา ได้ตระหนักในเรื่องการรณรงค์ปลูกจิตสำนึก สร้างความเคยชิน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง มีการดำเนินงานอย่างสอดคล้องกับแนวทางของส่วนราชการ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะ ส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะให้ถูกวิธี มีระบบการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ และมีสภาพแวดล้อมที่ดีต่อไป เพื่อให้การดำเนินงาน ดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อยประสบความสำเร็จ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการโรงเรียนปลอดขยะ ดังนี้

1 . คณะกรรมการอำนวยการ

1. นายศักดิ์ดา กมลครุสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2. นายวัชรพงษ์ เย็นแดง	ครูชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ
3. นางวิจิตร ศรีทองทา	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
4. นางเพ็ชรศรี แก้วดวงตา	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
5. นางมัตติกา จอกทอง	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
6. นางสาวสุคนธ์ ทวีศิลป์ธานี	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
7. นางสาวชนิดา สีกาลัง	ครูผู้ช่วย	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ดำเนินการดังนี้

อำนวยการ กำกับ ติดตาม ประสานงานให้คำปรึกษา สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนร่วมแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการ เพื่อให้ การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2. คณะกรรมการฝ่ายพัสดุและการเงิน

1. นางเพ็ชรศรี แก้วดวงตา	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
2. นางสุนิสา วรรณภา	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
3. นางสุทธิพร ชื่นจิตร	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
4. นายศักดิ์ดา อุปพงษ์	ครูผู้ช่วย	กรรมการ

5. นางสาวชลิดา สุริยะ ครูอัตราจ้าง กรรมการและเลขานุการ
หน้าที่ดำเนินการดังนี้

จัดหา เบิกจ่ายและควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณให้เพียงพอและให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่
 ทางราชการ

3. คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการ

1. นางวิจิตร ศรีทองทา	ครูชำนาญการพิเศษ
2. นางเพ็ชรศรี แก้วดวงตา	ครูชำนาญการพิเศษ
3. นางสุทธิพร ชื่นจิตร	ครูชำนาญการพิเศษ
4. นางมัตติกา จอกทอง	ครูชำนาญการพิเศษ
5. นางธัญรัศม์ เทพคำดี	ครูชำนาญการ
6. นางสาวสุวคนธ์ ทวีศิลป์ธานี	ครูชำนาญการพิเศษ
7. นางปิมปพพร ป้อมหิน	ครูชำนาญการพิเศษ
8. นางสุนิสา วรรณนา	ครูชำนาญการพิเศษ
9. นางสาวสร้อยสุดา ราชอินทร์	ครู
10. นายศักดิ์ดา อุปพงษ์	ครูผู้ช่วย
11. นางสาวสุพรรณษา โสมหา	ครูผู้ช่วย
12. นางสาวชนิดา สีกาลัง	ครูผู้ช่วย
13. นางสาวธัญญาลักษณ์ จำบาล	ครูผู้ช่วย
14. นางประกายแก้ว อินนคร	ครูอัตราจ้าง
15. นางยามณี ผาแดง	ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ
16. นางสาวอัจฉราภรณ์ สมบัติศรี	ครูอัตราจ้าง
17. นางสาวชลิดา สุริยะ	ครูอัตราจ้าง
18. นายเจษฎา เย็นแดง	ครูอัตราจ้าง
19. นางสาวโสภา โกศล	ครูธุรการ
20. นางสาวพันธ์เลิศ สีสงค์	นักศึกษาฝึกสอน
21. ตัวแทนนักเรียนประจำชั้นเรียนทุกชั้นเรียน	

หน้าที่ดำเนินการดังนี้

1. รับผิดชอบการดำเนินงานของธนาคารขยะ
2. ดูแลรับผิดชอบเขตพื้นที่บริการของตนเอง ในแต่ละช่วงชั้น

ให้คณะกรรมการตามโครงการโรงเรียนปลอดขยะ ปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้
 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หากมีปัญหาในการปฏิบัติงานให้รีบรายงานปัญหาที่เกิดต่อผู้บริหารโรงเรียน
 ทราบโดยทันที เพื่อร่วมกันหาวิธีแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีต่อไป

4. คณะกรรมการฝ่ายสรุปประเมินผล

1. นางวิจิตร ศรีทองทา	ครูชำนาญการพิเศษ	ประธานกรรมการ
2. นางธัญรัศม์ เทพคำดี	ครูชำนาญการ	กรรมการ
3. นางสาวสุวคนธ์ ทวีศิลป์ธานี	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
4. นางสาวสุพรรณษา โสมหา	ครูผู้ช่วย	กรรมการ
5. นางสาวชนิดา สีกาลัง	ครูผู้ช่วย	กรรมการและเลขานุการ

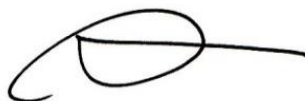
หน้าที่ดำเนินการดังนี้

1. จัดทำประเมินเพื่อสำรวจข้อมูลปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำโครงการโรงเรียนปลอดภัย
2. จัดทำสรุปผลการดำเนินการ การจัดโครงการโรงเรียนปลอดภัย
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ให้ผู้มีรายนามตามคำสั่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ เต็มกำลังความสามารถ เพื่อบังเกิดผลดี
แก่ทางราชการ สืบไป

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 2 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563

สั่ง ณ วันที่ 2 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563

(นายศักดิ์ดา กมลครุสกุล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยา

ภาคผนวก ค

โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา
โรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา

1. **ชื่อโครงการ** โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา
2. **ระยะเวลาดำเนินงาน/โครงการ** กรกฎาคม - กันยายน 2563
3. **ผู้รับผิดชอบงาน** นางสาวชนิดา สีกาลัง
4. **สนองยุทธศาสตร์ สพฐ.** ยุทธศาสตร์ที่ 1

การระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เชื้อไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีนปลายปีที่แล้วจนถึงปัจจุบัน UNESCO รายงานว่ารัฐบาล 191 ประเทศทั่วโลก ประกาศปิดสถานศึกษาทั้งประเทศ มีผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน (มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมด) สำหรับประเทศไทยสถานการณ์การระบาดเกิดขึ้นในช่วงสถานศึกษาชั้นพื้นฐานปิดภาคเรียน โดยในช่วงต้นเดือนเมษายน คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เลื่อนวันเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 ไปเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ไทยจึงมีโอกาสทบทวนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาด พร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป

ด้วยสภาพสังคมที่เป็นอยู่ทำให้ผู้สละของนักเรียนถูกรุมเร้าด้วยสภาพแวดล้อมด้านลบตลอดเวลา จิตวิญญาณของพวกเขาจึงถูกกดทับบีบคั้น จากการศึกษาวรรณกรรมของ วิเชียร ไชยบัง (2558) พบว่า นวัตกรรมจิตศึกษา สามารถเตรียมนักเรียนให้สงบ ผ่อนคลายให้อยู่ในภาวะคลื่นสมองต่ำ และให้กลับมารู้เนื้อรู้ตัวก่อนเรียนทุกวัน นักเรียนก็จะสงบได้ง่ายขึ้น จิตใจที่สงบก็จะนำมาซึ่งการรับฟังกันได้อย่างลึกซึ้ง เกิดการใคร่ครวญได้บ่อยขึ้น รับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นได้ไว้วางใจ สามารถรับรู้และเชื่อมโยงตนเองกับคนอื่นหรือสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นจนเห็นคุณค่าของสรรพสิ่ง ความสงบและการใคร่ครวญ ยังสร้างการน้อมนำสิ่งที่ดีงามเข้าไปสู่จิตใต้สำนึกซึ่งการใช้กระบวนการจิตศึกษาถือเป็นการพัฒนาปัญญาภายใน

ดังนั้น โรงเรียนโพสนางานจิววิทยาจึงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำ “โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา” ขึ้นเพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายรัฐบาลและสนองกลยุทธ์ สพฐ. กลยุทธ์ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

5. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยา จำนวน 269 คน

7. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2563

8. งบประมาณ - บาท

9. การประเมินผล

ตัวชี้วัด	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการประเมิน โครงการ	เครื่องมือ
นักเรียนโรงเรียนโพน สว่างนาจ้ววิทยาได้ พัฒนาทักษะ กระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19	นักเรียนและบุคลากร ทุกคน	สอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อ โครงการพัฒนาทักษะ กระบวนการเรียนรู้ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้ นวัตกรรม จิตศึกษา	แบบสอบถามความพึง พอใจของนักเรียนที่มี ต่อโครงการพัฒนา ทักษะกระบวนการ เรียนรู้ภายใต้ สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิต ศึกษา

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยามีทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19
โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

ลงชื่อ

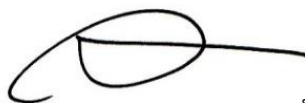

ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวชนิดา สีกาลัง)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายศักดิ์ดา กมลครุสกุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์
Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์
Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องว่าง ตรงตามความเป็นจริง

เพศ ชาย หญิง

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้
สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคำถามแต่ละข้อว่าท่านมีความคิดเห็นในแต่ละประเด็นเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย
 $\checkmark$ ในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดซึ่งมีความหมายของระดับการประเมินดังนี้

5 = มากที่สุด   4 = มาก   3 = ปานกลาง   2 = น้อย   1 = น้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1.	การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมจิตศึกษา					
2.	ความเหมาะสมของสถานที่					
3.	ความเหมาะสมของระยะเวลา					
4.	การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
5.	การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
6.	ความประทับใจในการจัดกิจกรรม					
7.	กิจกรรมมีความหลากหลาย					
8.	ความเหมาะสมของกิจกรรม					
9.	ความสนุกสนานที่ได้จากการจัดกิจกรรม					
10.	ต้องการให้จัดกิจกรรมเช่นนี้อีก					

คะแนนรวม (50).....

ภาคผนวก จ

แบบบันทึกข้อความเสนอรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้
สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

โรงเรียนโพนสาวงนางิ้ววิทยา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนโพนสวางนาจี้วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต ๑
ที่ พิเศษ/๒๕๖๓ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง เสนอรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์
Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนสวางนาจี้วิทยา

อ้างถึง หนังสือ ด่วนที่สุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต ๑ ที่ ศธ ๐๔๐๖๐/
๑๘๔๕ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-๑๙ โดยใช้
นวัตกรรมจิตศึกษาปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ข้าพเจ้านางสาวชนิตา สีกาลัง ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนโพนสวางนาจี้วิทยา
ได้จัดทำ โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-๑๙ โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา
โรงเรียนโพนสวางนาจี้วิทยา บัดนี้ ได้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งรายงานผล
การดำเนินงานโครงการ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(นางสาวชนิตา สีกาลัง)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนโพนสวางนาจี้วิทยา

ความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....

ลงชื่อ

(นายศักดิ์ดา กมลคุรุสกุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนสวางนาจี้วิทยา

ภาคผนวก ฉ

แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19
โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนาจ้ววิทยา

แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์

Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

โรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยา ปีการศึกษา 2563

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรม
จิตศึกษา

ระยะเวลาดำเนินงาน/โครงการ กรกฎาคม - กันยายน 2563

ผู้รับผิดชอบงาน นางสาวชนิดา สีกาลัง

สนองยุทธศาสตร์ สพฐ. ยุทธศาสตร์ที่ 1

การดำเนินงาน แล้วเสร็จ ไม่ได้ดำเนินการ

1. หลักการและเหตุผล

การระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เชื้อไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีนปลายปีที่แล้วจนถึงปัจจุบัน UNESCO รายงานว่ารัฐบาล 191 ประเทศทั่วโลก ประกาศปิดสถานศึกษาทั่วประเทศ มีผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน (มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมด) สำหรับประเทศไทยสถานการณ์การระบาดเกิดขึ้นในช่วงสถานศึกษาชั้นพื้นฐานปิดภาคเรียน โดยในช่วงต้นเดือนเมษายน คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เลื่อนวันเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 ไปเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ไทยจึงมีโอกาสหบทวนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาด พร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป

ด้วยสภาพสังคมที่เป็นอยู่ทำให้ผัสสะของนักเรียนถูกรุมเร้าด้วยสภาพแวดล้อมด้านลบตลอดเวลา จิตวิญญาณของพวกเขาจึงถูกกดทับบีบคั้น จากการศึกษาวรรณกรรมของ วิเชียร ไชยบัง (2558) พบว่า นวัตกรรมจิตศึกษา สามารถเตรียมนักเรียนให้สงบ ผ่อนคลายให้อยู่ในภาวะคลื่นสมองต่ำ และให้กลับมารู้เนื้อรู้ตัวก่อนเรียนทุกวัน นักเรียนก็จะสงบได้ง่ายขึ้น จิตใจที่สงบก็จะนำมาซึ่งการรับฟังกันได้อย่างลึกซึ้ง เกิดการใคร่ครวญได้บ่อยขึ้น รับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นได้ไว้วางใจ สามารถรับรู้และเชื่อมโยงตนเองกับคนอื่นหรือสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นจนเห็นคุณค่าของสรรพสิ่ง ความสงบและการใคร่ครวญ ยังสร้างการน้อมนำสิ่งที่ตั้งถามเข้าไปสู่จิตใต้สำนึกซึ่งการใช้กระบวนการจิตศึกษาถือเป็นการพัฒนาปัญญาภายใน

ดังนั้น โรงเรียนโพนสว่างนาจิววิทยาจึงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำ “โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา” ขึ้นเพื่อเป็นการ

สนองต่อนโยบายรัฐบาลและสนองกลยุทธ์ สพฐ. กลยุทธ์ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

3. เป้าหมาย

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาजूวิทยาได้พัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ร้อยละ 100

4. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาजूวิทยา จำนวน 269 คน

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนโรงเรียนโพนสว่างนาजूวิทยามีทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา

6. วิธีดำเนินการโครงการ

- 6.1 เสนอโครงการ/กิจกรรม ขออนุมัติดำเนินการ
- 6.2 ประชุมชี้แจงคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ
- 6.3 ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
- 6.4 ประเมินผลโครงการ
- 6.5 สรุป รายงานผลการดำเนินงาน

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ที่	กิจกรรม / รายละเอียดการดำเนินงาน	ระยะเวลาปฏิบัติ
1	เสนอโครงการ/กิจกรรม ขออนุมัติดำเนินการ	1 กรกฎาคม 63
2	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ	2 กรกฎาคม 63
3	ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้	3 กรกฎาคม 63
4	ประเมินผลโครงการ	1-2 กันยายน 63
5	สรุป รายงานผลการดำเนินงาน	3-4 กันยายน 63

8. งบประมาณ - บาท

9. ผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม

ประเด็นในการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมจิตศึกษา	4.93	0.17	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสถานที่	4.97	0.17	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของระยะเวลา	4.97	0	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	4.97	0.12	มากที่สุด
5. การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	5.00	0.31	มากที่สุด
6. ความประทับใจในการจัดกิจกรรม	4.99	0.24	มากที่สุด
7. กิจกรรมมีความหลากหลาย	4.90	0.21	มากที่สุด
8. ความเหมาะสมของกิจกรรม	4.94	0.17	มากที่สุด
9. ความสนุกสนานที่ได้จากการจัดกิจกรรม	4.96	0.18	มากที่สุด
10. ต้องการให้จัดกิจกรรมเช่นนี้อีก	4.97	0.17	มากที่สุด
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.96	0.17	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพสวงนาจรัญวิทยาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษาครั้งนี้ พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ที่พึงพอใจมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

10. สรุปผล

จากการจัดทำโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา ผลที่ได้รับ พบว่านักเรียนโรงเรียนโพสวงนาจรัญวิทยามีทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรมจิตศึกษา นอกจากนี้นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพสวงนาจรัญวิทยาได้ตระหนักถึงการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 และวิธีการป้องกัน เพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต

การศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนโพสวงนาจรัญวิทยาที่มีต่อโครงการโรงเรียนปลอดภัย จำนวน 69 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่าพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ที่พึงพอใจมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00

11. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

ในการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้
นวัตกรรมจิตศึกษา ในครั้งนี้ไม่พบปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น

12. ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการครั้งต่อไป

ควรรนำโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้นวัตกรรม
จิตศึกษา เผยแพร่ไปยังชาวบ้านหรือคนในชุมชนเพื่อที่คนในชุมชนจะได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในพัฒนาตนเอง
และบุตรหลานต่อไป

ลงชื่อ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

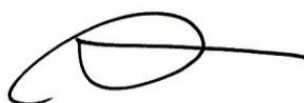
(นางสาวชนิดา สีกาลัง)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยา

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายศักดิ์ดา กมลครุสกุล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนสว่างนาจี้วิทยา

ภาคผนวก
ประมวลภาพกิจกรรม

การเตรียมสภาวะจิตในท่านั่ง

การเตรียมสภาวะจิตในท่านอน

ภาคผนวก ข

ประมวลภาพกิจกรรมโครงการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 โดยใช้
นวัตกรรมจิตศึกษา โรงเรียนโพนสว่างนางิ้ววิทยา

ประชุมชี้แจงคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ

การเตรียมสภาวะจิตในท่านั่ง

การเตรียมสภาวะจิตในท่านอน

กิจกรรมจิตศึกษาระดับอนุบาล

